

OPONENTNÍ POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE RADKA SCHWABA

ateliér: Kohout – Tichý
projekt: Bytový dům Brno - Trnitá
vypracoval: Radek Schwab

Student řešil komplexní a rozsáhlé zadání. Nejprve společně se čtyřmi dalšími studenty stanovil regulaci, parcelaci a vůbec celkové ztvárnění nového městského bloku. Poté navrhl čtyři domy v jeho severovýchodní části. Ve druhém semestru pak detailně rozpracoval rohový dům do podrobnosti prováděcího projektu. Jedná se o bytový dům s komerčním parterem a dvěma patry polikliniky.

Student odvedl obrovské kvantum práce, při kterém je těžké dosáhnout kvality srovnatelné s menšími zadáními. Zatížení kvantitou na úkor kvality se bohužel nese celým projektem a to ve všech jeho fázích. Bohužel ani koncepční rozhodnutí nejsou šťastná, což mi vadí více, než jejich následné nedotažení.

Předmětem posudku má být především stavebně architektonické řešení, přesto pokládám za důležité se vyjádřit k některým urbanisticko - architektonickým aspektům návrhu.

Kompozice bloku:

Tradiční bloky bývaly rozděleny na pravidelné parcely s jednotnou výškou římsy. Víceméně pravidelné hmoty domů se vzájemně odlišovaly architektonickým pojetím, svou kompozicí. Akcenty: nároží, rizality apod. vždy místně přesahovaly úroveň římsy, nikoliv však v celé délce parcely. Část domu vždy navazovala na jednotnou výšku římsy. Kompozice vlastních domů byla vždy uzavřená a to ve vertikálním i horizontálním směru. Dům měl vždy sokl, římsu a střechu. Střechu a římsu ve 20. A 30. letech nahradila ustupující podlaží, která z kompozičního hlediska plní stejnou funkci jako střecha. Tradiční kompozice domu byla symetrická se zvýrazněnou střední partií domu, nebo naopak se zvýrazněnými koncovými rizality. Důležitým faktorem není symetrie, ale výrazná podélná ohraničenost domu, která zamezuje tomu, aby se domy dojmově slily v jednu nekonečnou řadu. Uzavřená kompozice podporuje individualitu domu. Tento princip dodržují i funkcionalistické činžáky, které nepůsobí monotónně i když jsou několikrát zopakovány za sebou.

Návrh tyto principy nerespektuje. Nedrží jednotnou hladinu římsy. Výšková hladina domů je různá v celé délce parcely. Akcenty nároží jsou tupé a disproporční, protože se odehrávají vždy v celé délce domu. Monotónní rastrované krabice domů bez střechy se chovají jako panelové sekce poskládané do bloku, výškově odsákané jen proto, aby to bylo zajímavější, protože si nevíme rady s architekturou.

Vnitřní svět bloku:

Tradiční město je založeno na silné polaritě veřejného – soukromého, formálního – neformálního, na silné polaritě definovaných prostor – ulice, vnitroblok. Sídliště tuto polaritu zcela ruší. Nové městské struktury se často snaží o určitou demokratizaci bloku, která je příjemná, ale je vždy třeba opatrně zvážit její míru, aby nedošlo k sloučení nevýhod bloku a sídliště. Mluvíme o tom proto, že se zprůchodněním bloku a rušením jeho vnitřního světa je potřeba nakládat opatrně. Odsáváme tím život z ulic a ve vnitrobloku zmenšujeme jednoduší prostor, klid a bezpečí pro rezidenty. Rovněž bych opatrně zacházel s architektonizací vnitrobloku. Spíše bych se snažil vytvořit univerzální příjemný prostor, který si sousedská komunita sama uzpůsobí dle svých momentálních potřeb (komunita se věkově mění a s věkem se též mění její potřeby). Nesnažil bych se předdefinovat každý čtvereční centimetr. Sám bydlím v Holešovickém bloku a takto to funguje. Nejprve se sousedí složili na trampolínu, pak se narodily další děti, tak se koupila druhá, pak se koupily prolézačky, pak se musel pokácet strom, tak se nazezal a udělalo se z kuláčů sezení... Život není excelová tabulka. Městské prostředí je vysoce organizovaná struktura, je potřeba lidí nechat taky trochu odpočinout a dát jim prostor se s prostředím identifikovat.

Dispozice

Parcela rohového domu byla navržena příliš malá (zvláště v porovnání s ostatními domy), takže směrem do vnitrobloku zbyly jen velmi krátké fasády. Do takového domu umístit 3 různé provozy a 3 schodiště je hotová dispoziční sebevražda. Vlastní dispoziční řešení bytů jsou rovněž nezvládnutá. Pokoje šíře 1,9 metru ještě s dveřmi umístěnými v rohu místnosti... balkon obývacího pokoje do dvora sousedící s oknem do ložnice sousedního bytu... to by nechtěli ani zlí developři...

DODRŽENÍ KONCEPCE:

Čárový kód oken, tu a tam balkon, světlešedý zateplovák, tmavě šedý zateplovák, tmavě šedá hliníková okna. Toliko koncepce. On toho student naštěstí moc nechtěl, čili dodržet koncepci nebyl až takový problém. Určitě by se dala posílit: zvolit jiný materiál soklu, pracovat se strukturou omítky, zapustit okna v přízemí více do hloubky, naopak okna v patrech posunout do líce fasády, navrhnout jemný detail balkónu...ale nestalo se tak a i to málo bylo ještě o něco umenšeno. Exaktní, abstraktní hliníková okna byla doplněna o slizký venkovní parapet z litého mramoru se zaobleným rohem typu kuchyňská pracovní deska. (zde bych chtěl upozornit, že studentem specifikované hliníkové okno vypadá úplně jinak, než v detailech kreslené plastové okno se zaoblenými profily). Dům byl ukončen obřím oplechováním atiky pohledová šíře 18 cm, zde bych analogicky k parapetům očekával nějakou solidní terasovou, nebo betonovou atiku, nebo klasické nenápadné oplechování atiky – pohledové šíře 3 cm. Pak tu máme ještě balkon. Student zvolil stavařsky opulentní řešení. I zde by se dalo dosáhnout větší jemnosti: provést balkon z ŽB prefabrikátu už ve spádu z pochozího betonu. Snížila by se tak pohledová šíře a odpadl by systémový plechový lem kolem dlažby. Oceňuji snahu studenta ozvláštnit dům o ornamentální zábradlí, ovšem ani tato snaha nedopadla úspěšně. Robustní jackly, litinové ornamenty a vulgární kotevní platle se spolu nikdy nebudou kamarádit.

CELKOVÁ KVALITA ARCHITEKTONICKO-STAVEBNÍHO ŘEŠENÍ:

Vlastní stavebně technické řešení je logické a správné.

Měl bych pouze dvě drobné technické připomínky:

Detail 11 – atika: oplechováním atiky pohledová šíře 18 cm je nutné buď nějak vodorovně profilovat, nebo spojit svislými falci, nebo nýtovat k podkladní desce, aby se neboulilo.

Ornamentální zábradlí: Pokládám za technicky nevhodné a neopodstatněné provádět tenké sloupky z litiny. Buď bych použil typovou tyčovinu, na kterou bych navlékl litinový ornamentální návlek, nebo vzhledem k jednoduchosti ornamentu bych k tyčovině sloupku přivařil popřípadě přinýtoval ornament z ohýbané pásoviny.

FORMÁLNÍ STRÁNKA PROJEKTU

Grafická úroveň projektu je dobrá, výkresy jsou srozumitelné, dobře čitelné. Pouze koordinační situaci pokládám za graficky méně zdařilou.

K jednotlivým částem dokumentace mám tyto dílčí připomínky:

Koordinační situace

Zvolil bych menší rozsah situace, aby byla přehlednější. Informaci o kontextu dává situace širších vztahů. Koordinační situace má především zobrazovat řešenou problematiku, čili bych zde park nijak nezdůrazňoval.

- Grafika balkonů je matoucí, působí jako rizalita
- Není vyznačena hranice pozemku.

Půdorysy

Chybí označení detailů

Detaily

Do detailů se píšou pouze čísla skladeb, rozepisují se pouze ty skladby, které nejsou součástí tabulky skladeb.

Okna jsou kreslena jako plastová, ale specifikovaná jsou jako hliníková.

ZÁVĚR

Projekt byl zpracován v dostatečném rozsahu, na graficky dobré úrovni. Navržená řešení jsou sice technicky správná, ale omezují se jen na typová „stavařská řešení“ bez architektonického přesahu, bez celkové výtvarné vize. Jako by projekt nenavrhol student architektury, ale student fakulty stavební. Absence touhy mi velmi vadí, proto navrhuji známku D.

Praze 17. 6. 2017

Ing. arch. Petr Šťovíček